

Divoké skládky v Nitre

Môžeme ich vidieť cestou domov z práce, zo školy, na prechádzke v lese alebo niekedy stačí pozrieť sa von oknom. Hrôzostrašné, páchnuce a nebezpečné skládky odpadu. Vlastne divoké skládky. Pozná ich už asi každý z nás. Nie je to nič príjemné pozerat' sa na kopu odpadu. Nachádzajú sa všade. A my, čo ich tvoríme, si vôbec neuvedomujeme nebezpečenstvo a hrozbu, ktoré predstavujú.

Riadené skládky

Čomu hovoríme riadená skládka? Je povolená a odpad sa ukladá na určených miestach tak, aby nepoškodzoval životné prostredie. Tieto skládky sa však rýchlo zaplňajú a z toho dôvodu sa tvoria ďalšie a ďalšie. Riadená skládka odpadov nesmie byť nebezpečná pre životné prostredie, aby boli splnené kritériá rôznych technických noriem.

Divoké skládky

Bohužiaľ, aj v Nitre sa nachádzajú skládky a nie je ich málo, ktoré nespĺňajú kritériá technických noriem, ohrozujú životné prostredie. Často sú v okolí miest, obcí, ale aj vo voľnej prírode. Majú k nim prístup ľudia aj živočíchy, a tak sa prenášajú rôzne nebezpečné infekcie. Podporujú rozmnožovanie parazitov, znečisťujú povrchové i podzemné vody.

Podarilo sa nám zmapovať viaceré divoké skládky. Netušili sme, že ich je v Nitre až toľko. Jedna je pri rodinných domoch za ulicou Rýnska na sídlisku Klokočina – Diely. Ďalšiu sme našli pri panelovej ceste nad gymnáziom na Golianovej ulici (**Diely, Klokočina**). Na štátnej ceste I/51 Nitra – Veľký Lapáš nás **odpočívadlo Selenec** privítalo tiež „divoko“. Neverili sme vlastným očiam, čo nás čakalo pri strelnici v Krškanoch, nevyzeralo to lákavo. Ale potešilo nás, že divokú skládku, ktorú sme nafotili na Zobore, Lávka oficiálne už odstránili.

Kto odstraňuje skládky?

Dánska firma pôsobiaca na Slovensku od roku 1995. Marius Pedersen sa zaoberá prepravou a zneškodňovaním odpadov v regiónoch : Bratislava, Nitra, Galanta, Horné Saliby a ešte mnoho ďalších miest. Iné spôsoby zbavovania sa odpadu môžu byť spaľovanie, kompostovanie a separácia. Spaľovanie je neekologické ale účinné zbavovanie sa odpadov. Vylučujú sa pri ňom rôzne nebezpečné plyny, ktoré znečisťujú životné prostredie. Najneškodnejšou formou je kompostovanie. Nepoškodzuje ani neohrozuje životné prostredie. Je to jeden z doteraz najstarších spôsobov zbavovania sa odpadu. Separácia alebo taktiež triedenie odpadu sa v poslednom čase využíva pomerne často. Neskôr sa tieto odpady recyklujú a vyrábajú sa z nich nové predmety.

Hroziace nebezpečenstvo

Skládky odpadov predstavujú potenciálne nebezpečenstvo pre zdravie. Ľudia žijúci v ich blízkosti môžu trpieť rakovinou, vrodenými chybami a nízkou pôrodnou hmotnosťou.

Ženy žijúce pri skládkach so zvýšeným počtom odpadu môžu dostať rakovinu močového mechúra, leukémiu, rakovinu krčka maternice, žalúdka, pľúc. U mužov skládkou znečistené prostredie spôsobuje rakovinu žalúdka, pečene, prostaty a pľúc. Bola preukázaná pravdepodobnosť vrodenej vady u detí, ktorých rodičia žili pri skládke. Jedna z najbežnejších vrodených väd detí žijúcich v blízkosti skládok je menšia pôrodná hmotnosť, ktorá je tiež hlavnou príčinou úmrtia novorodencov.

Oficiálne firmy sa však starajú o povolené skládky a nie je jednoduché zorganizovať odstránenie divokej skládky. Je dôležité nielen teoretizovať, mapovať a informovať, ale pokúsiť sa niečo konkrétne urobiť. Nechceme predsa žiť v odpade ako potkany. Nechceme

zasypať naše mesto skládkami. Čo s tým? Hľadáme spoločné riešenie. Veď veríme tomu, že všetko sa dá, len treba chcieť. Je dôležité informovať verejnosť o nebezpečenstve rôznymi propagačnými akciami, osloviť kompetentných a tých, ktorí môžu pomôcť finančne aj prakticky odstraňovať skládky a myslíme si, že treba začať výraznú informačnú kampaň na školách – vychovať si generácie pre čistejšiu budúcnosť.

Do článku pripravujeme rozhovor s firmou Marius Pedersen.

Autor: Romana Malíková, Jana Sepešiová – 14. rokov, Patrik Lidaj – 16 rokov
Škola: Piaristické gymnázium sv. Jozefa Kalazanského Nitra, Piaristická 6, 94901 Nitra

Zdroje:

Dokumenty OÚ ŽP v Nitre

Tuhé odpady a divoké skládky v Nitre a jej okolí (Stanislav Karabínoš, 2000/2001)

[http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/2374B8EDA0778240C12570DD00452665/\\$FILE/Priloha_08.doc](http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/2374B8EDA0778240C12570DD00452665/$FILE/Priloha_08.doc)

<http://www.biospotrebiteľ.sk/clanok/1070-kompostovanie.htm>

<http://www.biospotrebiteľ.sk/clanok/1071-co-je-kompostovanie.htm>

http://www.mspnitra.sk/upload/pdf/223_2001_o_odpadoch.pdf

<http://www.biospotrebiteľ.sk/clanok/1284-riadene-skladky-odpadov.htm>

<http://www.infovek.sk/predmety/enviro/index.php?k=45>

http://www.msunitra.sk/download_file_f.php?id=4683

<http://www.mariuspedersen.sk/>

http://www.nitra.sk/index.php?id_menu=31776

<http://www.envirodopke.szm.com/odpady.htm>

<http://envirothink.files.wordpress.com/2009/06/recycling-logo.jpg>

<http://www.patriot.sk/wp-content/uploads/2009/12/patriot-foto-026.jpg>

http://www.msunitra.sk/?id_menu=8679

<http://www.nr.kuzp.sk/>

http://www.nr.kuzp.sk/dokumenty/Zoznam_spalovni_odpadov_s_kapacitou_pod_2t_za_hod.doc

<http://enviroportal.sk/dokumenty/spalovne.php>

http://www.nr.kuzp.sk/dokumenty/kompetencie_kuzp.doc

http://www.nitra.sk/?id_menu=42015

<http://www.sazp.sk/slovak/posobnost/cs/proenviro/ss.htm>

Takéto nerozprávkové hory nás vítajú aj v našej starobylej Nitre

Bratislavská cesta – líniová skládka pozdĺž 2km poľnej cesty
Autor: Patrik Lidaj, 2010

Cesta – líniová skládka pozdĺž 2km poľnej cesty
Autor: Patrik Lidaj, 2010

Dlhá ulica v Janíkovciach, odstránená skládka odpadov.
Autor: Patrik Lidaj, 2010

Lokalizácia monitorovaných skládok. Autor: Patrik Lidaj, 2010 Zdroj: Google Earth

